

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x 55 mm po K 150. Uradni razglaš, poslano ter novice isti prostor K 200. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasilo Jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 240, za pol leta K 120, za četrt leta K 60, za mesec K 20. Za Nemčijo celo leto K 312, za ostalo tujino in Amerika K 360.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Upravištvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Voli se samo do 5. ure popoldne! Naša skrinjica je zadnja! Volite SOCIALNO-DEMOKRATIČNO!

Ministrski svet.

LDU Beograd, 25. apr. Včeraj je imel ministrski svet sejo, ki je trajala tri ure. Na tej seji se je odobril kredit notranjemu in finančnemu ministru, razpravljalo pa se je tudi o vprašanju ureditve uradniških plač.

LDU Beograd, 25. aprila. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je minister za trgovino dr. Spaho referiral o doseganju poteku pogajanj z Italijo. Njegov referat se je vzel na znanje. Razpravljalo se je, da se v kratkem prično pogajanja glede kulturnih in prosvetnih vprašanj ter zaščite šol in drugih kulturnih zavodov.

Trgovska pogodba z Italijo je jako važna zadeva za nas! Toda za vlado je mnogo važnejša trgovska pogodba z muslimani in poslanci iz Južne Srbije. Trgovsko pogodbo z Italijo, ki jo je sklenil g. Pašič že zdavnaj, se da še vedno modificirati in izpremeniti in vlada zaradi tega ne bo padla, toda trgovska pogodba z muslimani bo pa odločila o obstoju vlade, kar je sicer manj važno za nas, ampak zelo važno za vlado.

Trumbičev govor.

LDU Beograd, 24. aprila. Na jutrišnji seji konstituante bo g. dr. Trumbič končal svoj govor. Za njim bo menda dobil besedo minister Drašković, da bo odgovoril na posamezne pripombe.

Dr. Trumbič, bivši vnanji naš minister, je govoril na zdajnji seji konstituante mnogo o kriskem paktu, o jugoslovanstvu in podobnih rečeh, kar je vzel g. Pašič vse z zadovoljstvom na znanje. Misli si je: kar je bilo, to je bilo, zmagal sem pa le jaz!

Mnogo važnejša je vest, da bo Trumbiču odgovarjal minister Drašković, torej tisti, ki je tako hudo »bolan«, da mora odstopiti. Videti je, da le ni tako hudo »bolan«! Še bo »obznana« pela, še!

Nadaljevanje pogajanj z muslimani.

LDU Beograd, 24. apr. Demokratski klub je določil gg. Demetroviča, Jakšiča, Vuksaljeviča, Milana Pribičevića in Kocmanoviča, da se z delegati radikalnega kluba udeležijo razprave o agrarnem vprašanju v južni Srbiji. Ministra Ozunovič in Krizman se s strani vlade udeležita teh pogajanj z muslimanskimi poslanci iz južne Srbije.

LDU Beograd, 26. apr. Danes so se nadaljevala pogajanja z muslimanskimi poslanci. Klub južnosrbskih poslancev bo načeloma glasoval za načrt ustave.

LDU Beograd, 25. apr. Poslanci radikalnega kluba so se snoči ostro izjavili proti ukazni politiki vlade. Posebno so nezadovoljni poslanci iz južnih krajev radi nameščanja nekaterih političnih uradnikov.

Koncesije, katere bodo dobili muslimani iz južne Srbije — za te se v prvi vrsti gre — so dvojne: oni bodo dobili lepo odškodnino za svoje glasove v prilog ustave v denarju, potem pa lepo odkupnino za svoja pod agrarno reformo spadajoča posestva. Koliko gotovega denarja im

bo vlada dala, tega ne pove nobena pratka. Za zemljo bodo dobili pa jako veliko, ker g. Pašič, ki ima tam dol nekje tudi lep kos zemlje, gotovo ne bo prodajal svojega sveta po ceni. V političnih krogih govore, da bo g. Pašič takoj šel v zaslužni politični pokoj, kakor hitro definitivno uredi ta važna privatno pravna vprašanja.

Iz konstituante.

LDU Beograd, 23. apr. Danes popoldne je bila seja voditeljev strank, na kateri se je sklenilo, da se debata o ustavnem načrtu podaljša do Vnebohoda. Dne 9. maja se bodo zopet pričele seje ustavotvorne skupščine, glasovanje bo pa 12. maja.

LDU Beograd, 24. apr. Kakor že javljeno, so se snoči načelniki skupin sporazumeli, da se v sredo dne 27. t. m. odgode seje konstituante do 9. maja.

Dne 12. maja bo torej kritičen dan prve vrste. Načelno glasovanje o ustavi bo pokazalo, ali ima vlada večino ali ne t. j. ali bo obveljal sedanj ustavni načrt ali ne. Ker je Pašič že večkrat dokazal, da je izboven trgovec, zato mi niti najmanj ne dvomimo, da bo sedanj vladni ustavni načrt sprejet, nakar se naša trboveljska gospoda lahko mirno preseli v Belgrad. Vladni listi pa bodo 13. maja t. l. pisali tako-le:

»Glasovanje o sprejetju predloženega ustavnega načrta je dokaz, da ogromna večina našega troimenega naroda noče ničesar slišati o separatizmu in o plemenski borbi, ampak da stoji trdno in neomajno na stališču narodnega in državnega edinstva. Vsi upi, katere je stavila združena opozicija na Radičev prihod, na neko akcijo Stojana Protiča in na nameravani eksodus Hrvatov, so se izjalovili v očigled resni in smotri politiki vladnih strank, ki so z brezprimerno požrtvovalnostjo in z mnogimi koncesijami vzdržali težki boj pod spretnim vodstvom starega g. Pašiča v junaški borbi za narodno edinstvo, ki je in mora ostati najvišji cilj vse naše politike.« Itd.: Moč na znotraj, ugled, kredit...

Tako bodo pisali naši vladinovič 13. maja l. 1921. Kako bo pa govoril narod sam meseca maja l. 1922, ob novih volitvah, to pa utegne biti za spoznanje drugače.

Politika je čudna reč; kar vedno teče naprej in se ne ustavi pred nobenim datumom!

Pametni ljudje.

LDU Moskva, 25. apr. Svet ljudskih komisarjev je sprejel predhodno pogodbo z Nemčijo in dodatno pogodbo glede vrnitve vojnih ujetnikov in internirancev. Ljudski komisar za zunanje posle je bil pooblaščen, da podpiše ti pogodbi. Nadalje je bil ljudski komisar za zunanje posle pooblaščen, da sprejme predlog češkoslovaške republike glede vzpostavitve trgovinskih odnosov.

Rusi delajo počasi, ampak delajo. Zadnja poročila javljajo o ogromnih naročilih lokomotiv in vagonov, katere je oddala Rusija vsem možnim državam, da uredi svoj promet. Lenin sam dela znatne koncesije na račun svojega programa, da pritegne tuj kapital v Rusijo in revidira temeljito komunistični agrarni pro-

gram: Vse to so znaki, da se Rusija počasi, a sigurno konsolidira.

Boljševiki uvidevajo danes sami, da je med idejo kot tako in pa med praktično izvedbo ideje velik razloček. Zato popuščajo, kjer je treba, kakor popusti vsak, ki hoče ljudi svoji ideji vsaj približati.

Zato sklepajo mednarodne pogodbe tudi s tujimi, neboljševičskimi državami. Med temi je najvažnejša pogodba z Nemčijo, kajti rusko-nemška zveza bo temeljito spremenila ne le politični položaj v Evropi, ampak na celim svetu. Rusko-nemški blok bo najmočnejša politična in gospodarska potencia, katere ne bo mogla premagati nobena sila in nobena politična kombinacija.

Čehi to vidijo in sklepajo tudi pogodbe, mi pa sklepamo pogodbe s francosko vlado in z Wrangli in Denikini.

Nemška odškodnina.

LDU Nauen, 25. apr. V nedeljo zvečer je bila ameriškemu zastopniku v Berlinu izročena nemška nota, ki se tiče reparacij. Državni kabinet je soglasno odobril tekst te note.

LDU Pariz, 25. apr. »Echo de Paris« javlja iz Washingtona: Snoči so dospeli nemški predlogi semkaj. Sedaj jih proučujeta predsednik Harding in državni tajnik Hughes.

Vsi nemški listi naglašajo veliko važnost dejstva, da je Amerika pristala na to, da sprejme Amerika nemške protipredloge glede odškodnine na znanje in da se je ameriška vlada odločila pri rešitvi nemške protiponudbe soodločevati. Vloge razsodišča Amerika ni mogla prevzeti, ker ni bila pozvana na to mesto od obeh strani.

Volilni boj za ljubljansko občino.

Od zunaj izgleda volilni boj tako miren in še v dovoljni meri dostojen, kot še malokdaj pri volitvah. Vseh šestero strank, ki nastopajo pri volitvah v ljubljansko občinski odbor, je razvilo v svojem časopisu svoj »komunalni« program: JDS je pisala po svojih listih o »veliki« in »napredni« Ljubljani, pisala je o onem cestnem valjarju ter o naročenih dveh pometalnih strojih za pometanje ulic sramujoč se že zunanje-ga lica mesta samega po 40 letih svojega vladanja v občini, klerikalna stranka je udarila na »socialno strmo«, misleč, da jo bo to prej spravilo na noge. Tudi narodni socialisti in samostojni kmetje so si na naglo izmislili oziroma posneli po drugih strankah »svoj« komunalni program. Komunisti niso razvijali nobenega svojega specialnega komunalnega programa, ker smatrajo tak program za »škatalarije« in jim volilna agitacija bolj služi za agitacijo za njih stranko kot tako, kot pa za resen, reelen komunalni program v socialističnem smislu.

Edino naša JSDS stoji na svojem živem socialnem komunalnem programu, ki edini more, če pride seveda do dovoljnega zastopstva v občinskem svetu, delavnemu ljudstvu občine nuditi vsestranske koristi, pa bodisi potem, da gre tu za šolstvo, za higijeno, za socialno skrb (predvsem stanovanjsko vprašanje, ali pa za znanje lice mesta. Edino naša stranka bo, pa četudi ostane v manjšini v občinskem svetu, svoj komunalni program skušala dejansko uveljaviti in bo ob vsaki priliki v občini nastopala za dobrobit vseh delavskih stoev občine!

Po ljubljanskih ulicah so se pojavili veliki in majhni lepaki, ki agitirajo za to ali ono stranko. V meščanskem časopisu so

ZVEZA NARODOV IN NEMŠKA ODŠKODNINA.

LDU Praga, 25. apr. »Narodni Listy« javljajo, da je sklenila zveza narodov, da ne vzame na znanje niti nemške spomenice, niti odgovora češkoslovaške vlade, ker zveza narodov za notranje politične zadeve ni pristojna.

Ameriški predsednik Harding je imenoval »zvezo narodov« zavarovalnico za enostranske interese antante. Kakor se vidi, je imel prav.

Tirolci za Nemčijo.

LDU Innsbruck, 25. aprila. (DUNKU.) Izid ljudskega glasovanja: Okraj Kitzbühel 12.400 da, 43 ne. Izid iz ene občine še manjka. Okraj Reutte 5485 da, 304 ne. Iz Lienza še ni došlo uradno poročilo o izidu. Kakor javljajo listi, je bilo 13.540 glasov za priklpitev, 84 glasov proti.

Na Tirolskem se je vršilo v nedeljo ljudsko glasovanje o priklpiti Tirolske k Nemčiji v kljub jasno izraženi želji dunajske vlade, naj Tirolci to glasovanje opuste, in v kljub vsem grožnjam antante, zlasti Francozov. Tirolci se niso brigali ne za želje, ne za grožnje, ampak so storiili, kar jim je narekovalo srce.

Nasproti temu glasovanju bo ostala antanta s Francozi vred brez moči in doma, da bo to gibanje rastle in se širilo vse dotlej, dokler Nemci ne bodo dosegli svojega zedinjenja, kar bo pomenilo seveda popoln polom francoske politike v Srednji Evropi.

Tega gibanja naši državniki ne vidijo!

se začele polemike, ki so, čim bližje so bile volitve, udarjale čimdalje bolj na osebno plat. Stranke so istočasno začele sklicevati shode. Tu so kandidati meščanskih strank mnogo govorili o tem in onem in zopet so objubljali volilcem bogsigavedi kal. Po gostilnah so se nadaljevale običajne kritike raznih oseb iz vseh možnih meščanskih strank. Nikjer pa nismo opazili nobenih načelnih obravnjav komunalne politike; meščanske stranke se tepejo marveč med seboj za vse kaj drugega in dobrobit občine in občanov jim je zadnja briga. Gre jim v prvi vrsti za politični efekt in za gospodarsko obvladanje občine! Tega seveda meščanski rivali ne bodo javnosti povedali, ker vedo, da bi jih občinarji, ki jim je res kaj na napredku občine in občanov, pri volitvah primerno obsodili. In vsled tega izgleda volilni boj (razen, če izvzamemo Beskovo afero), tako nekam miren in nenapet, dočim je v resnici za kulisami tako ogaben, kot še malokateri: v ozadju se namreč skrivajo grde bankokratske mahinacije in špekulacije. Nobeni izmed meščan. strank ne gre za resničen napredek občine in za korist občanov. Gre jim, kakor že rečeno, le za gospodarsko in politično nadvlado nad občino in občan!

Volilci! Zavedajte se tega, ko volitel Predvsem pa se zavedaj ljubljanski ročni in duševni proletarijat, da se bi kruto prevaral, ko bi lepim besedam meščanskih strank veroval in bi volil te stranke. Zoper samega sebe in zoper svoje poštene želje, ki jih gojiš edinele za splošno korist vseh občanov, bi glasoval, če bi vrgel svojo kroglico v katerokoli izmed skrinjic, ki pripadajo meščanskim strankam!

V občini naj ne bo gospodarskega in političnega nadvladja katerekoli izmed me-

ščanskih strank, to je želja vsakega pošto-nega občana. V občini mora zaveti sveži duh: uveljaviti se mora smer pozitivnega socialnega komunalnega dela in tako delo, hočejo edino zastopniki socialnodemokratskega programa.

O komunistih naj pa povemo, da jim ne gre za pozitivno, resnično delo v občini, temveč da zasledujejo le pasivni, zgolj opozicijski politični cilj s tem, da se udeležujejo volitev. Resničnega dela v komisiji občine in občanov se ne bodo udeleževali. Tega pa delovno ljudstvo gotovo tudi ne bo hotelo, ker hoče takojšnjo, resnično izboljšanje razmer v občini. Gospodinja gotovo ne bo od tega ničesar imela, če jo bo komunistični kandidat tolažil s tem, da pride Lenin iz Ruskega, ona bo pa morala na trgu še naprej kupovati slast drago meso, in vsak korenček po 5 kron.

Ljubljanski proletarijat! Ročni in duševni delavci! Če hočete v resnici dobrobiti sebi, če hočete resničnega izboljšanja razmer, če hočete res napredne Ljubljane,

voli torej edinole za JSDS v zadnjo skrinjico!

Nenavaden teror.

V nedeljo dopoldne je šlo delavstvo na pokopališče, da proslavi spomin na Zaloški cesti padlih žrtev. Ljubljanska policija je pa prepovedala nagovor določenemu govorniku s. Golouhu. Sodrugi Golouh je poslanec, torej po vseh parlamentarnih običajih imun, in vendar se je dovolila policija, najbrže po kakem višjem naročilu, poslancu prepovedati nagovor.

Vemo sicer, da je močnejšemu dovoljeno vse, ali civilizirani državci in njenim upraviteljem tako postopanje nikakor ne pristaja.

Vsekakor moramo v imenu državljanke svobode proti takim odredbam najodločneje protestirati ter obenem konstatirati, da s takimi ukrepi ne bo nihče zabil sledu krvi, ki jo je prelila po nedolžnem klerikalna reakcija lani 24. aprila, katere sloves varuje sedaj radikalnodemokratski režim.

Ta čin dokazuje obenem, da je slavnja »obznana«, ki je karakteristična reakcija v naši državi, naperjena tudi proti naši stranki, torej proti delavstvu sploh.

O zadevi bo izpregovoril socialistični klub primerno besedo v konstituantii.

Delavstvo! Obsodi kapitalistični režim pri sedanjih volitvah, režim, ki štiti celokupno reakcijo, in ki je naperjen edinole proti delavstvu.

Proti ukinjenju osemurnega delavnika.

Snoči ob 6. zvečer se je vršil v Mestnem domu v Ljubljani javni shod strokovno organiziranega delavstva. Shod je otvoril s. Tokan, predsedoval je S. Zore, zapisnikar je bil s. Pečnik. V temeljitem govoru je opisal zgodovino osemurnega delavnika ter ožigosal reakcijski sklep belgajske vlade najprej s. Tokan in še s. Bartulovič. Obznana je šola za delavstvo, ukinjenje osemurnega delavnika je tudi šola; združila pa bo delavstvo zopet v eno fronto kapitalistična palca. Oba govornika sta zavrnila ukinjenje osemurnega delavnika v mali obrti z vsjo odločnostjo in do zadnjega koticčka zbrani poslušalci so med ogorčenimi protesti pritrdjevali izvajanjem. Mnogo

delavstva ni dobilo prostora v dvo-

rani in na galeriji. Po obeh govorih je shod soglas-

Politične vesti.

+ Hrvaški ban pri regentu. Vče-

+ Velik uspeh demokratov. V soboto

+ Wrangel in Karol Habsburg: no-

+ Splošna stavka v Italiji? Kakor jav-

Dnevna kronika.

Neverjeten škandal! Sodrugi iz Mari-

Resnico govore! »Novočasarjem«

Železnica Kočevje-Brod. Odoben-

Risarji za mornarico. Voja mornar-

Komunisti in klerikalci v zvezi! Na

more več zadrževati, ker so ji fišisti

+ Mizarski štrajk v Pragi. Vče-

+ Fašistovski izgredi na Tirol-

+ Poraz klerikalcev in komunistov

+ Angleška je priznala rapalsko

+ Francoska se pere. Francoski

+ Trockij in Budjenij na granici.

stvorila šele na kongresu v Vukovaru,

Železnica Kočevje-Brod. Odoben-

Risarji za mornarico. Voja mornar-

Komunisti in klerikalci v zvezi! Na

bi potem do 5. ure nikogar ne pustili

Trboveljska premogokopna družba

Laži Včerašnjaj »Slovenski Narod«

Pojasnijo. Pred dnevi smo vsled

Davek na poslovno obrt. Finančnemu

Stanovanja za železničarje na Hrva-

Izgubil se je zlat prstan s tremi

Gostovanje Fregolina. Slavni svetovni

Vestnik Svobode. Pevci Danes zvečer

Kulturni vestnik. Repertoar Narodnega

Prvo gostovanje ge. Irme Polakove

Ilustriran list »Plamen«. Pravkar je

nega ilustriranega lista. Njegova vsebina

Glasbena šola se otvori v Somboru.

Gospodarstvo.

Dijete, dijete! Avstrijska vlada je

Delnice zastoni! Listi poročajo iz

Novi davki. Iz Beograda javljajo:

Naš izvoz v Italijo. V letu Gospoda-

Vabilo na redni občni zbor

Stavbene in gostilniške zadruge

registrovana zadruga z omejenim

ki se vrši

v nedeljo, dne 8. maja 1921, ob 4. uri

prostorih »Delavskega doma«.

Dnevni red:

- 1. Citanje zapisnika zadnjega
- 2. Računsko poročilo.
- 3. Poročilo nadzorstva.
- 4. Sklepanje o prebitku.
- 5. Revizijsko poročilo.
- 6. Volitev enega člana v načelstvo,
- 7. Razni nasveti in želje.

Na občni zbor imajo pristop le člani

Nadzorstvo. Načelstvo.

Več zanesljivih raznašalcev

Išče uprava NAPREJ.

za 17 milijonov lir, in v drugi vrsti

— Skodine tornice na Češkem

— Prometna konferenca v Barčeloni.

Sladkor ameriški

Oglas.

Direkcija plena ima pri svojem

18 tovornih avtomobilov

v dobrem stanju; istotako ima dva

Oglas.

Direkcija plena ima pri svojem

18 tovornih avtomobilov

v dobrem stanju; istotako ima dva

Oglas.

Direkcija plena ima pri svojem

18 tovornih avtomobilov

v dobrem stanju; istotako ima dva

Oglas.

Direkcija plena ima pri svojem

18 tovornih avtomobilov

v dobrem stanju; istotako ima dva

Oglas.

Direkcija plena ima pri svojem

18 tovornih avtomobilov

v dobrem stanju; istotako ima dva

Slovenska banka

Vplačana delniška glavica K 30.000.000. Ljubljana, Krekov trg št. 10, nasproti »Mestnemu domu«.

Obreštuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.